

VAISĖS IR ŠOKIAI, GROJANT
A. MARKAUSKO ORKESTRUL.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS NAMŲ UŽBAIGIMO VAJAUS

PROGRAMOJE:

Aktorė E. BLANDYTĖ,
Solistė ST. PAŠKUVIENĖ,
Muzikas VLADAS JAKUBĖNAS,
Skaucūjų oktetas ir skaucūjų tautinių žo-
kių grupė "GRANDIS", vadovaujant
IRENAI SMELIAUSKIENEI.

KONCERTAS

AUKA: Suaugusiems \$1.50
Jaunimui \$1.00

DOVANŲ PASKIRSTYMAS.

LAPKRIČIO 20 D. 7 VAL. VAK. JAUNIMO CENTRE

Panevėžiečių klubo gausus susirinkimas

Sekmadienį, lapkričio 14 d., Jaunimo Centre įvyko gausus Panevėžiečių klubo narių susirinkimas, kuriame, be platesnių diskusijų išgyvendus dienotvarkės punktus, buvo nutarta artimiausiu laiku suruošti Panevėžiečių klubo dešimties metų veiklos minėjimą. Tam tikslui išrinkta būsimo minėjimo rengimo komisija.

Susirinkimui atlikus savo einaujosius reikalus, buvo pona Povilo Žilio paskaita apie Lietuvos laisvės kovas pirmaisiais Nepriklausomybės metais. Prelegentas atrodė buvo paskaitai pasirušęs, nes turėjo net sienoje iškabintą atitinkamą skemą, kurioje buvo nubrėžta komunistų veikla 1918-19 m. ir kovų žyglai prieš sovietų bolševikų gaujų invaziją — nuo Latvijos sienos, Daugpilio iki Rokiškio, Panevėžio, Šiulių, Mažeikių, Telšių ir Kėdainių miestų bei apskrčių.

Paskaitos klausytojai gavo ryškų vaizdą, kad ir aršiausias okupantų komisarų-politrukų nesugebėtų taip nušlifuoti komunistų ofenzyvinės veiklos, kaip Povilas Žilys, kurs toliau kalbėjo, "kad bolševikų armijos daliniai buvo gerai aprūpinti ir su sunkiaisiais ginklais gerai ginkluoti, lietuviški komunistai laisvai steigė komunistinius komitetus ir valdžią, ir lietuviai prisidėjo prie organizavimo komunistinių daiktų ir t.t."

Povilas Žilys kalbėjo įžūliai ir neteisingai ir panevėžiečių klubo dalyvių tarpe sukėlė didelį nepasitenkinimą, nes dar šiuo laiku yra gyvųjų tarpe gerai atsimenančių tų laikų įvykius ir p. m. krovę.

Visiems dar gerai žinoma, kaip po Pirmojo pasaulinio karo, vokiečių armijai traukiantis iš rytų, iš paskos slinko į vakarus išalkusi ir nuskurusi rusų karių armija plėšikavimo tikslu. Tik vienas kitas lietuviškas ruselis ir žydėlis prisidėjo prie plėšikaujančių maskolių gaujos. Visi lietuvių patriotai visur steigė lietuviškus komitetus ir atkakliai gynėsi nuo komunistuojančių banditų. Kaimų, miestelių ir miestų gyventojai slėpė savo turtelį ir gyvulius kur įmanydami, daugiausia į miškus. Iš to pradėjo organizuotis savisaugos ginkluoti būriai — partizanai po visą Lietuvą, iš partizanų susiformavo kuopos, batalionai ir pulkų pulkai savanorių, kurie išvarė ir išvalė iš Lietuvos komunistines gaujas.

Prašu pona Povilą Žilį pasiskaityti žurnalą "Saltinis" Nr. 2 (21). Rašo pulkininkas P. Gudelis apie Joniškėlio partizanų veiklą. Panaši partizanų

veikla buvo visuose Lietuvos valsčiuose ir miestuose. Panevėžio apskr. prie Karsakiškio partizanai nuvertė maskolių traukinį ir visą laiką telefonų laidai buvo karpomi ir tankiai įvykdavo ginkluoti susirėmimai, ir iš bolševikų atimtais ginklais ginklavosi mūsų partizanai.

Jeigu Povilas Žilys žinotų tų laikų fikrovę, tad nereikėtų panevėžiečių klubo narių komunistine propaganda mulkinti ir visiems nereikėtų iš gėdos raudonuoti dėl tokios paskaitos.

Po susirinkimo buvo panevėžiečių ponių pulkai paruošti stalai su užkandžiais ir kavute. Tuo pat kartu buvo pagerbtas buvęs ilgus metus panevėžiečių klubo pirmininkas Dr. Biežis, dabar garbės pirmininkas. Jo garbei sugiedota Ilgiausių metų ir pasakyta keletas reikšmingų kalbų.

Panevėžietis Brevė J.

Pasitarimas pas Juožą Kreivėną

Praeitą šeštadienį, lapkričio 13 dienos vakare, Cicerioje, pas muziką Juožą Kreivėną įvyko specialiai sukvietusių žmonių pasitarimas apie "kultūrinį" bendradarbiavimą ir pasikeitimą informacijomis apie nuotaikas Amerikos lietuvių tarpe.

Svarbiausias svečias buvo Dr. Jonas Kubilius, matematikos profesorius ir okupacinės sovietų valdžios Vilniaus Universitetui primestas rektorius. Dr. Kubilius atvyko į Chicago pagal valstybės departamento susitarimą mokslininkams pasikeisti. Vienas JAV matematikas pasiūstas į Sovietų Sąjungos mokslo įstaigą, o Dr. Kubilius atsiųstas į Chicago, kur gyvena didokas lietuvių skaičius. Jis apsigyvenęs mažame hotelyje, netoli Chicago universiteto.

Į pirmą pasitarimą buvo pakviesti ir atvyko šie tremitiniai, nežinoję, kuriais sumetimais jie bėgo nuo bolševikų:

1. Gediminas Galva (Galvanauškas), garsaus ir talentingo Lietuvos patrioto Ernesto Galvanauško brolis.
2. Vladas Jakubėnas, čikagiečiam pažįstamas muzikas, skambins įvairiose iškilmėse ir organizacijų parengimuose.
3. Juozas Mulokas, architektas.
4. Juozas Pautienius, dailininkas — špachtelininkas.
5. Povilas Gaucys, kelias Pietų Amerikos lietuvių kolonijas paskubomis pervažiavęs ir Ciurlionio Galerijos vadovybėn patekęs veikėjas.
6. Jonas Dainauskas, istorikas.
7. Edvardas Sulaitis, Tyslia-

Kubietis Luis Medina Perez bandė ginklu pagrobti Amerikos lėktuvą, nusikristi į Kuba ir pasimatyti su savo giminėmis. Lėktuvo kapitonas jį nuginklavo ir atidavė policijai. Jis turas aiškintis teisme.

Britų princesė Margarita kalbasi su artistė Carol Channing, kurios vaidinimą "Hello, Dolly", princesė pamatė pirmą vakarą San Francisco mieste.

vienės ir Narkelidūnaitės atstovas Chicagoje, ir keli kiti.

Prie užkandos ir kavos prasidėjo šnekos. Dr. Kubilius turėjo papasakoti apie Vilniaus universitetą, bet jo kalba keliais atvejais buvo pertraukta įvairiais klausimais; kas, kur ir ką daro. Baigėsi viskas tuo, kad kalbėjosi pasiklausti suėjusieji, o klausėsi kalbėti pasirušęs. Vieni, tiesmokus žodžius pasakę, anksčiau išėjo, o kiti prašėkėjo nuo 6 val. vakaro iki dvyliktos.

Chicago ir visos Amerikos lietuviams įdomu patirti, ką šie smalsuoliai sužinojo apie pavergtą Lietuvą, ko jie anksčiau nežinojo?

Kas šiuos vyrus vertė bėgti iš Lietuvos, ir kas juos verčia tartis su pavergėjų atsiųstais atstovais? Cicerietis

Balfo rūpesčiai

Tremtinių kapinės V. Vokietijoje

Vokietijoje yra dviejų rūšių kapinės: pastovios ir laikinos. Pastoviose kapinėse reikia kas 25-30 metų mokėti nuomą ir pačiam kapą prižiūrėti, o laikinos kapinės po 20-30 metų panaikinamos. Jei artimieji nori, gali iš laikinų kapinių mirusiojo palaikus perkelti į pastovias; toks perkėlimas kainuoja 100—200 dolerių.

Jei kapinės likviduojamos, giminės gali paminklus pasiimti, kitu atveju kapinių administracija su paminklais elgiasi savo nuožiūra. Balfo Centrai rašo iš Oldenburgo, kad ten kapinėse yra

palaidota 38 tautiečiai, kurių giminės didžiąja dalimi randasi Amerikoje, tačiau likusius savo mirusius yra visai pamiršę. Iš minėtų kapų skaičiaus sargas tvarko tik 2 kapus.

Rašytojas prašo Balfą pagelbėti atvarkyti lietuvių kapus Oldenburge. Ar tai Balfo uždavinys?

Balfui labai reikalinga Lietuviškoji Enciklopedija

Balfas rūpinasi duona, rūbais ir kitais nedatekliais. Kartas nuo karto šelpiamiesiems užsako lietuviškos spaudos, pasiūnia knygų pagal seną posakį: "Ne viena duona žmogus gyvas". Senukas mokytojas ar šiaip inteligentas dažnai lengviau išgyvena fizinį badą ar šaltį, nei dvasinį skurdą. Knygų Balfui tikrai reikia, nors lietuviškos problemomis gal ir kas kitas turėtų rūpintis.

Šiuo metu lietuvių mokykla Nothingam, Anglijoje, prašo Balfą paaukoti lietuvišką enciklopediją. Ar atsiras geradaris? (Rašyti: Balfas, 105 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211). K. L. J.

Vasario 16-tos gimnazijai remti komiteto pasiaiškinimas visuomenei, aukojančiai gimnazijos išlaikymui pinigų

Negaunant tikslų paaiškinimų į spaudoje iškeltas klaidas iš gimnazijos vadovybės bei jos tvarkytojo PLB Vokietijos Krašto Valdybos Chicagoje veikiantis centrinis Gimnazijai išlaikyti komitetas vėl pakartoja, kad PLB Vokietijos Krašto valdyba stovybos reikalams kasoje turi turėti perteklių, bet ne skolas.

4) Stovybos skolos. — Apie stovybos įvykdymą nežinome. Komiteto turimi daviniai rodo, kad PLB Vokietijos Krašto valdyba stovybos reikalams kasoje turi turėti perteklių, bet ne skolas.

5) Stovybos Vajaus Komitetas. — Chicagoje yra susidaręs kelių asmenų "Stovybos komitetas". Jis yra tik kelių susitarusių asmenų ir visuomeninių organizacijų neatstovaujantis. Yra susidaręs kun. Liubino įprašytas, kad gintų gimnazijos vadovų padaromas klaidas. Jo surašytas ir siuntinėjamas garbės "komitetas" lydraščiuose prašant aukų, lietuviškai veiklai garbės nedaro, nes visi asmenys yra arba suklaidinti, arba skaito sau už garbę būti "Garbės Komitetose". Vajaus Komitetas klaidina visuomenę.

6) Dėl kun. L. Jankaus, Balfo reikalų vedėjo rašinių. — Komitetas skaitė visus kun. L. Jankaus rašinius ir labai apgailestauja, kad kunigas taip neteisingai galėjo informuoti. Suprantame, kad jis tą darė sąmoningai susitaręs su kun. Liubinu, nes dar nebuvo gimnazijoje jau paskelbė, kad tenai pati geriausia tvarka ir pastatė paskelbta sąmata ir dar nėra paskelbta stovybos įvykdymo

aprašymo ir apyskaitos. Nebuvo skelbtas rūmų projektui konkursas.

7) PLB Centro Valdybos Revizija. — Visų komiteto narių yra vienoda nuomonė, kad panaši komisija turėjo būti sudaryta bent prieš porą metų. PLB Centro valdyba yra vyriausias organas. Jai priklauso ne tik teisė, bet ir pareiga visus įtarimus ir tariamas klaidas patikrinti. Komitetas prieš porą metų buvo pakartojamai siūles tokią komisiją, bet viskas buvo nutylima. Gimnazijai remti komitetas laukia buvusios komisijos pasisakymo apie dabartinį gimnazijos stovį.

8) Kun. Suginto veikla. — Kun. Suginto vykdomas gimnazijai paremti vajus sustabdomas. Už jo tolimesnius veiksmus neatsakome. Aukojančiai visuomenei pareiškime, kad iki bus paskelbtas buvusios revizijos komisijos aktas, nėra prasmės aukas siūsti, nes jos savo tikslo neatsiekia. Po buvusios revizijos akto paskelbimo visuomenė galės spręsti, kas ir kaip reikia daryti, kad lietuviškoji jaunūmenė gautų jai tinkamą auklėjimą ir reikalingą visuomenės paramą. Gimnazija yra jaunimui auklėti ir lietuvių lietuviškumą reprezentuoti.

A. Gulbinskas,
Komiteto pirmininkas

Chicago, 1965-11-4.

There's A Day For Newspaperboys Too

It happens every October. Maybe it isn't as well known as Christmas or Valentine's Day (or your birthday), but it's an important day for hundreds of thousands of young businessmen who serve you faithfully the year around. It isn't a holiday, especially for them—but they're used to that.

The Treasury Department has a special appreciation for newspaperboys. They have helped over the years to carry the story of United States Savings Bonds to their customers. They have bought Savings Bonds and Stamps

themselves out of their earnings. Many of them have helped pay for a college education with bond savings, and thousands of today's newspaperboys are saving for this and other constructive purposes. Meanwhile they help inspire the rest of us to save, to serve, to add to the success story of the free American system.

So from all their fellow bond volunteers and fellow bond buyers—besides wishes for a Happy Newspaperboy Day 1965.

Buy U.S. Savings Bonds

STAR-SPANGLED SAVINGS PLAN FOR ALL AMERICANS

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with the Treasury Department and the Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago 8, Illinois

MOVING PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI
Nauji odes ir seni - Naujusius kraustyti ir trolit
Nauju metu patyrimas - Ropus kasatiniškas pataravimus
JOZAS NAUJOKAITIS
2022 N. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. Willbrook 5-9209

4 1/2% current dividend
5% on investment bonus
4 1/2% DIVIDENDA MOKAM UZ VISAS TAUPYMO SASKAITAS
4 metų investment bonus saskaitom mokam 4 1/2% dividendą ilkas pusmetį ir ekstra 1/2% per metus išmokam pabaigai 4 metų.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632
Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietu; trečiadieniais uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

